

**Taneční studio Light v závodu o čas
vyměřený protiepidemiologickými opatřeními**

**Celoroční profesionální reprízy a nová tvorba
Tanečního studia Light v roce 2020**

Výjimečný rok 2020

Rok 2020 Taneční studio Light zahájilo nostalgickými reprízami i derniérami ve Studiu ALTA. Vše nasvědčovalo tomu, že se nemůže stát nic horšího, než je loučení souboru s domovským divadlem. Během úspěšné desetileté spolupráce mnoho členů souboru v Altě doslova vyrostlo a dětské role vyměnilo za profesionální interpretaci jako začínající mladí umělci současné divadelní scény.

Studio ALTA naplánovalo zakončení své činnosti v Holešovicích na konec února 2020 a Taneční studio Light, jako jeden z nejbližších partnerů Alty, získalo v prvních dvou měsících maximální prostor k reprízování i nové tvorbě. Bylo zřejmé, že přesunutí úspěšných inscenací Tanečního studia Light do prostoru jiných divadel bude znamenat jejich zásadní proměnu anebo to nebude vůbec možné.

Soubor čekalo také nesnadné stěhování velkého množství objemných dekorací z náročných scén dvanácti inscenací, hraných v Altě uplynulých deset let (Pohádka po kapkách, Putování ve větvích, Krabat, Hodně malá čarodějnice, Hlasy země, Karlík, Divadlo Sebou, JOLA MANGPO, Bratři, Krev není voda, Republika na nás čeká, Čeští spisovatelé dětem).

Koncem února ještě nikdo netušil, že hektické zahájení celoroční sezóny 2020 bude posledním časem vyměřeným veřejným akcím a komunitním setkáním bez omezení. A při ohlédnutí zpět to vypadá, že Studio ALTA mělo skutečně velké štěstí, když naplánovalo neodkladné ukončení působení v holešovických halách na konec února.

Dvanáct repríz i dvě série nové tvorby chystané premiéry se během ledna a února 2020 ve Studiu ALTA staly díky okolnostem prvním a posledním

pevným základem pro naplnění celoroční profesionální činnosti Tanečního studia Light před nečekaným ohrožením Covidem 19 a s tím spojeným zásadním omezením veřejného života a živé kultury nejen v Česku.

V březnu soubor několik dnů před absolutním uzavřením divadel a dlouhou celostátní karanténou stihl uvést první work in progress připravované premiéry Modlitba.

Již v počátku první karantény Taneční studio Light připravilo pro své dětské diváky první online program, motivující děti k tvořivému pohybu a tanci doma i v přírodě. Během jara následovaly další jarní taneční výzvy a hádanky určené dětem vystaveným sociální izolaci.

Letní částečné uvolnění vládních opatření proti šíření pandemie Taneční studio Light pružně využilo k rychlému obnovení činnosti. Nicméně omezení znamenala zrušení veškerých festivalů v zahraničí i většiny tuzemských přehlídek. V září navíc nárůst počtu nakažených komplikoval činnost opakovanými karanténami jednotlivých členů i celých skupin souboru. Přes všechny překážky Taneční studio Light stihlo uskutečnit s velkým úspěchem premiéru inscenace Modlitba (za černé duše) v Paláci Akropolis, přenést do Divadla X10 vyhledávanou interaktivní inscenaci Putování ve větvích, uvést několik repríz představení Republika na nás čeká (např. v Divadle v Celetné), zúčastnit se Jiráskova Hronova a těsně před zahájením druhé karantény soubor uvedl komorní verzi desátého ročníku festivalu Partitura. Premiéru Dva životy, stejně jako další programy pro dětské diváky již Taneční studio muselo uvést online.

Reprízy inscenací a počátek nové tvorby Tanečního studia Light v období před první vlnou pandemie

V lednu a v únoru Taneční studio Light jako host reprízovalo části inscenace **Čeští spisovatelé dětem** v divadle **Alfred ve dvoře** (v rámci diskuse Deníku N část inspirovanou novinářem V. Neffem) a v únoru jako host Dismanova rozhlasového souboru v divadle **Minor** (část inspirovanou pohádkami M. Macourka).

Během ledna a února soubor uskutečnil v **Altě** sérii repríz **Putování ve větvích**, které plánoval přestěhovat do Divadla X10. Během stavby scény proto technici připravili úpravy šikmy pro nové prostory a tvůrci nazkoušeli mladší obsazení dětských rolí. Inscenace již přesáhla počet sta repríz a diváci stáli fronty na její poslední uvedení v Altě.

Inscenaci **Hodně malá čarodějnice** hrozí úplné zániknutí nebo přinejmenším zásadní proměna. A to přesto, že jde o jedno z nevydařenějších představení určených malým divákům. Nicméně visutá scéna zahrnující hrazdy, šplhadla, houpačky, síť atd. byla přesně vymyšlena, vyvážena a navržena pro halu Studia ALTA. Mimo ni se hrála opakovaně v divadelním sálu Stanice Žilina (který zanikl ještě dříve, než holešovické haly Alty) a v divadle v Trutnově. Případné přijetí inscenace zvažovalo divadlo Alfred ve dvoře, kde by však inscenace musela projít výrazným zmenšením scénografie i obsazení. A proto zájem o tyto poslední reprízy v Altě převyšoval zájem diváků nad kapacitami divadla a termínů.

Naopak víkendové reprízy inscenace **Republika na nás čeká**, byly uvedeny s radostným očekáváním budoucích uvedení – neboť scénograficky a obsahově je Republika otevřena jakýmkoli prostorům a zájmu veřejnosti.

Studio ALTA se otevřelo i zkoušení nově připravované inscenace **Modlitba**, jejíž tvorbu odstartovalo odmítnutí vlády přijmout padesát syrských sirotků nebo dětí bez doprovodu. Soubor plánoval interpretaci 40 až 50 dětí a mladých umělců od 6 do 25 let – pravděpodobných vrstevníků nezletilých (nebo nezletile vypadajících) syrských sirotků a dětí bez doprovodu, čekajících v uprchlických táborech na svoji šanci zařadit se do plnohodnotného života. Inscenace vychází z přesvědčení, že většina těchto dětí si cestu z domova sama nevybrala, a především je takřka jisté, že se nemají kam vrátit. Vzhledem k velkému počtu interpretů se hala Studia ALTA jevila jako jediná ideální možnost, kde lze taneční inscenaci zkoušet. Soubor v počátku roku stihl uskutečnit setkání s válečnou novinářkou Petrou Procházkovou, dětmi, uprchlíky z Afgánistánu - Kawsar a Narges, kameramanem Tomášem Kratochvílem a dalšími osobnostmi s vlastní zkušeností s tímto problémem. V březnu 2020 Taneční studio Light těsně před uzavřením škol a divadel uvedlo první work in progress plánované inscenace Modlitba v sálu Duncan centre v Praze a produkční tým souboru převezl a uložil veškeré dekorace z Alty do náhradních prostor.

První vlna pandemie a jarní celostátní karanténa

S prvními nakaženými Covidem 19 se náhle zavřely školy, divadla a většina veřejného života v Česku. Navíc bez jasné vize, co je potřeba zrušit a co naopak naplánovat. Čas zastavení a nevědění zastihl Taneční studio Light nakročené do nových divadel v Praze, odhodlané zkusit spolupráci s dětmi uprchlíků v táborech v Řecku, připravující anglické titulky pro účast na festivalu Assitej i při nominacích na další letní a podzimní festivaly (Itálie, Francie, Německo). A tak se k dosavadním výzvám a nejistotám přidaly zásadní existenční otázky o dalším fungování křehkého kolosu určeného umění s dětmi a pro děti.

Projekt **Tělohraní v rouškách** byl prvním pokusem zprostředkovat dětem radost z pohybu, tvořivost a hravost v omezeném prostoru dětských pokojíčků i pochopení nutnosti používání roušek – coby nového fenoménu a nedostatkového zboží. Profesionální tanečnice nabídly nejmladším dětem sérii cvičení, ke kterým se vážaly drobné úkoly. <https://www.youtube.com/watch?v=PHlidSdMSRI&t=5s>
Následoval online projekt pro starší děti inspirovaný inscenací **Putování ve větvích**. První díly měly nečekaně vysoké počty zhlédnutí a tvůrcům se vracela smršť řešení tanečních hádanek i videa dětí, mapující jejich taneční tvorbu v exteriérech přírody. Programy inspirovaly děti především k pobytu venku a využívání jarní krajiny a přírodních překážek k tanci a pohybu. <https://www.youtube.com/watch?v=YEj4hVAKzaQ&t=28s>
<https://www.youtube.com/watch?v=hhqWhXA6FNI&t=6s>
<https://www.youtube.com/watch?v=ebz0mYjalmo&t=2s>

Scénář, režie, kamera a střih Lenka Tretiagová, tančí Eva Stará, David Králík, Karolína Křížková, Lenka Nahodilová, Rozálie Žižková a děti, technické zajištění akce na Šumavě Marie Žižková

Při postupném uvolňování karanténních opatření v květnu a v červnu Taneční studio Light mělo stále ztížené možnosti reprízování v divadlech, protože mezi interprety inscenací byly i děti, jejichž účast podléhala přísnějším omezením. Proto se soubor soustředil spíše na komorní zkoušky jednotlivých drobnějších situací, kondiční lekce a plánování.

Uvolnění opatření a první série repríz v Divadle X10

Opatrný počátek obnovené činnosti souboru se soustředil především do prostor mimo Prahu. Jednak vzhledem k letním teplotám venku a také proto, že všechna pražská divadla praskala ve švech v náporu

odložené činnosti všech divadelních a tanečních souborů. Jako první jsme obnovili sérii repríz **Putování ve větvích v Divadle X10**, kde byly přípravy přeneseny a dva termíny repríz inscenace přerušeny karanténou. Sice byla zásadně omezena návštěvnost a letní prázdniny ani nenabídly jindy hojnou účast dětských diváků uprostřed rozpálené červencové Prahy, ale inscenace v X10 zafungovala stejně dobře jako nové alternace dětských rolí.

Soubor na letních festivalech, které odolaly zrušení

Taneční studio Light pružně zareagovalo na nominace festivalů, které se uskutečnily v omezeném režimu. Soubor uvedl část představení Čestí spisovatelé dětem na letní scéně maličkého **festivalu Křikulet u Prachatic**, inscenaci **Republika** na nás čeká dvakrát představilo na **Jiráskově Hronově** spolu s pracovní verzí inscenace **Modlitba**. V září soubor opět stihl uvést část představení Čestí spisovatelé dětem na festivalu **United Islands** a **Praha září** na Výstavišti v Praze.

Další plány účasti na festivalu **Zažít město jinak** a premiéry **Dvou životů** na Mentetrálu v září v Invalidovně překazila karanténa souboru po onemocnění dvou jejich členů a technika.

Vyvrcholení činnosti před druhou vlnou koronaviru – premiéra Modlitba (za černé duše) v Paláci Akropolis

Taneční studio Light využilo během letních prázdnin veškerý volný čas k přípravám nových premiér. Většina zkoušek se musela odehrávat v přírodě pod širým nebem, protože všechny zkušebny a divadla byly plné nejrůznějších spolků a souborů, snažících se naplnit své odložené závazky. Ze stejného důvodu soubor čelil velkým absencím profesionálních umělců, kterým se termíny zkoušek v jednotlivých divadlech díky vládním opatřením změnilo a také často museli upřednostnit zkoušení inscenací pro dospělé před prací pro děti a mládež. Soubor nabídl Paláci Akropolis místo inscenace Dva životy premiéru Modlitby, protože původně nasmlouvaní spolupracovníci nemohli z důvodů termínových změn dostat svým závazkům. Naštěstí šlo o dobrý krok završený velmi úspěšnou premiérou, čtyřikrát za sebou zcela vyprodanou i navzdory zvyšujícím se počtům nakažených Covidem.

V září 2020 se v divadle Akropolis uskutečnily čtyři premiéry Modlitba (za černé duše) v termínu 11. a 12. 9. vždy od 17:00 a 19:00 hodin.

Na první premiéru osobně dorazila válečná novinářka Petra Procházková s dětmi Kawsar a Narges, paní poslankyně Evropského parlamentu Michaela Šojdrová a mnoho dalších návštěvníků z řad odborné veřejnosti.

Taneční inscenaci interpretovalo i v náročném období karantén 40 dětí a mladých umělců od 6 do 25 let – pravděpodobných vrstevníků nezletilých (nebo nezletile vypadajících) syrských sirotek a dětí bez doprovodu, čekajících v uprchlických táborech na svoji šanci zařadit se do plnohodnotného života. Jak čekající děti a mladí lidé v uprchlických táborech žijí? Je dobré na podmínky, ve kterých uvízli, upozornit? Je situace v záchytných táborech tak nepříznivá, že může nahrávat horší adaptaci mladých lidí v nových životních podmínkách Evropy či dokonce případné radikalizaci? Je v silách šťastných českých dětí, studentů a začínajících umělců upozornit na problém a snažit se ve spolupráci s odborníky hledat možnosti řešení?

Každé premiérové představení provázela výstavka dětských (často rozporuplných) názorů na celosvětový problém a vždy následovala diskuse s diváky vedená samotnými dětmi. Diskuse otevřely nečekané názorové spektrum diváků i samotných interpretů. Díky přítomnosti významných osobností, které mají zkušenost s danou problematikou, byly diskuse překvapivě otevřené, naplněné a sdělné. **Inscenace byla nominovaná na festival Malá inventura.**

„To, aby ČR přijala 50 syrských sirotek z řeckých uprchlických táborů, navrhuje europoslankyně Michaela Šojdová. Premiér Babiš záměr odmítá. Podle vicepremiéra Jana Hamáčka by Česko syrské děti, které přišly o rodiče, přijmout zvládlo. Babišův postoj kritizovali někteří politici, chválil ho prezidentův mluvčí...!

Co si o tom myslí 50 šťastných českých dětí?

hudba Jan Čtvrtník

hudební spolupráce Anna Tretiagová

choreografie Eva Stará a Renata Bártová

pohybová spolupráce David Králík

kostýmy a projekce Tereza Tretiagová a Lenka Nahodilová

scénář a režie Lenka Tretiagová

V hlavních rolích Modlitby diváci shlédli nečekaný výkon malé **Kateřiny Součkové** (7 let) a zkušeného mladého tanečníka **Davida Králíka**.

Projekt vznikl díky spolupráci s Petrou Procházkovou a Narges a Kawsar. Děkujeme Lucii Kašiarové a Studiu ALTA a ZUŠ Popelka v Praze 5.

Na poslední chvíli před druhou vlnou pandemie - festival Partitura v Divadle X10.

Desítkový festival komunitního divadla se pokusil pohádkovým kouzlem proměnit strach z "Covidu" v naději, že "bude Co vidět"!

V duchu rčení "ve zdravém těle zdravý duch" pohybem a tancem účastníci usilovali o čistší vzduch na zemi, nutnou vzájemnou toleranci a potřebu pomoci druhým. To vše bylo obsaženo nejen v důsledném používání desinfekcí, roušek a dodržování rozestupů (v posledních dnech před druhým uzavřením divadel), ale zejména v aktuálních tématech zařazených inscenací.

Divadlo X10 v centru Prahy, hostící festival X. Partitura, bylo nuceno z důvodů vládních protiepidemiologických důvodů zrušit sérii dopoledních představení pro školy i některé inscenace nevyhovující aktuálním podmínkám uvedení (např. živý sborový zpěv nebo neřešitelnost odstupů v rámci interakcí). Bylo nezbytné zásadně omezit počty diváků a účastníků dílen tak, aby vše odpovídalo požadavkům aktuálních vyhlášení bezpečného konání veřejných akcí.

Navzdory nepříznivé situaci X. Partitura uvedla v Divadle X10 ve dnech 9., 10. a 12. října 2020 celkem pět interaktivních inscenací, tři dílny pro děti a jeden doprovodný program (bez zpěvu). Festival byl oproti plánům zkrácen a ukončen těsně před celostátním uzavřením všech divadel.

Lidová písnička pro nejmenší

Dlouhé vzájemné odloučení dětí, málo pohybu, sezení u obrazovek a nekonečná výuka online ve školách vedly tvůrčí tým souboru k rozhodnutí vytvořit online program pro mladší děti. Projekt byl zahájen jako náhrada za zrušená interaktivní představení – zejména za „tělohravou“ Pohádku po kapkách, určenou nejmenším dětem.

Cílem projektu bylo vedení dětí k pochopení abstrakce tance a jeho nepopisného využití při vlastních improvizacích. Obsahem byla pohybová průprava a taneční tvorba dětí inspirovaná známými lidovými písničkami. Projekt byl založen na hádankách, které se staly velkou motivací pro aktivitu dětí. Hádanky - zprvu výtvarné, zachycující obsah písniček ukrytý za slovy – odstartovaly online hru dětí a tvůrců se znaky a metaforou v textech písniček. Zároveň se ukázalo, že děti základní lidové písničky neznají a nerozumí jejich obsahu. Během her děti došly k poznání, že lidové písničky nejsou zdaleka tak banální, jak si myslely. Projekt tak naplnil nejen své cíle taneční – tedy motivované rozpočívání a tvořivý tanec dětí u obrazovek, ale také výtvarné (kreslené hádanky), hudební (znalost lidových písniček, jejich slok a pochopení sdělnosti, dovednost sladit zpěv s klavírním doprovodem) a nakonec i sociální, kdy se děti setkávaly s tvůrci na meetu při diskusi o procesu práce jednotlivých účastníků.

<https://www.youtube.com/watch?v=4cmAkYTUKsU>

Výtvarné hádanky inspirované texty lidových písniček čtenáři najdou v závěru zprávy.

Scénář, režie, kamera, střih projektu Lenka Tretiagová, tančí Eva Stará a Lenka Nahodilová.

Druhá vlna pandemie a Dva životy pro dospívající

Z důvodu nejistot, přesouvání termínů a změny hostících divadel pro premiéru – po první jarní karanténě odmítli předem potvrzenou spolupráci režisér Viktor Tauš, choreografka Dora Hořtová a Jan Čtvrtník. Soubor narychlo hledal náhradu.

Nejen tvůrci, ale i profesionální tanečníci se ocitli v náporu časových požadavků všech divadelních souborů, které od března odkládaly termíny repríz a premiér v naději, že na sklonku roku bude již situace ustálená. Bohužel opak byl pravdou. Zkoušení dospělých profesionálů i streamování jejich práce sice bylo za přísných podmínek během druhé vlny pandemie možné – nicméně důsledně bez dětských interpretů. Ale právě na dětských rolích, díky kterým se dětská diváci identifikují s postavami příběhu, stojí většina programů Tanečního studia Light. Až po rozvolnění a postupném otevření škol v prosinci bylo možné streamovat premiéru i s dětmi a Invalidovna nabídla souboru poslední možný

termín. Šlo skutečně o šibeniční termín a odvážný počin, neboť se celá stavba, zkoušení a streamování musely uskutečnit v jeden jediný den. Navíc uzavřené obchody znemožnily dokoupení scénografických prvků a tato část inscenace musela být vynechána. Premiéra byla streamovaná v minimální scénografii a především bez diváků. Což je pro interaktivní divadlo s imerzivními prvky takřka nemožné.

Diváci inscenace *Dva životy* budou mít možnost vyhledávat indicie k příběhu ve scénografii umístěné v členitém západním křídle Invalidovny, ověřovat si zjištěné stopy a hledat důkazy pro možnosti příčin a důsledků jednání postav příběhu. Diváci se v průběhu inscenace mohou stát spoluhráči postav příběhu a zásadně mohou ovlivnit rozhodnutí hlavní hrdinky a směřovat konec příběhu k různým koncům.

2. prosince v 18:00 Studio ALTA streamovalo díky obětavým technikům a kameramanovi takto ochuzenou premiéru inscenace *Dva životy*. Představení je inspirované skutečným osudem patnáctileté dívky zrazené životními jistotami.

*Scénář a režie Lenka Tretiagová
Dramaturgická a režijní spolupráce Petr Smyczek
Hudba Ondřej Galuška
Choreografie Eva Stará,
Ondřej Lipovský*

Scéna Tereza Tretiagová, světla Sebastián Vích a Michael Vodenka

Herecké konzultace Jana Franková

Kamera a střih streamované premiéry Tomáš Coufal

Výtvarná spolupráce Lenka Nahodilová

Tančí a hrají Ondřej Lipovský a Eva Stará, Barbora Součková a Rozálie Žižková, Emma Vorlová a Diana Lerchová, Kateřina Součková a Karla Bábková

Projekt finančně podpořil Státní fond kultury ČR, Hlavní město Praha, MK ČR a Studio ALTA

Vánoce v pohádce online

Divadla v prosinci zůstala zavřená. Pohádkový čas dětí sice nemůže nic ohrozit, když je čekají svátky v milujících rodinách. A přece – přece něco málo navíc pro ně a jejich rodiče na závěr roku připravilo i Taneční studio Light. Jak jinak v roce 2020, než online!

Soubor Taneční studio Light vyhlíží ze svého vratkého přístavu lepší časy.

Taneční studio Light proplulo mezi vlnami koronavirových karantén. Přijalo možnost část svých programů přesunout do online roviny, slevilo ze svých priorit komunitního setkávání a snažilo se udržet svoji činnost i v době nevalných nadějí, marných plánů a mizivé motivace.

V roce 2020 Taneční studio Light uvedlo 28 živých představení (včetně work in progressů premiéry inscenace Modlitba) a čtyřikrát hrálo vybrané části inscenace Čeští spisovatelé dětem.

Nadále soubor uvedl živý work in progress a online premiéru Dva životy a celkem 6 online tanečních programů pro děti - Tělohraní v rouškách, Putování ve větvích (3 díly), Lidová písnička a Vánoce v Pohádce.

V součtu Taneční studio Light uskutečnilo 32 živých vystoupení a 7 online programů.

Zrušeno bylo cca třicet plánovaných repríz v pražských divadlech (Invalidovna, X10, Celetná, Palác Akropolis, Disk), účast na šesti festivalech, a účast na několika zahraničních projektech.

Projekt celoroční profesionální
činnosti Tanečního studia Light
se uskutečnil s finanční podporou

Hlavního města Praha
MK ČR
Státního fondu kultury ČR

Děkujeme za dlouholetou podporu
Studiosu ALTA
ZUŠ Popelka v Praze 5
Paláci Akropolis Divadlu X10,
Divadlu v Celetné,
Konzervatoři Duncan centre,
festivalu Jiráskův Hronov a dalším

**Soubor Taneční studio Light vyhlíží
ze svého vratkého přístavu lepší časy**

V prosinci 2020 zprávu vytvořila Lenka Tretiagová s využitím fotografií Jakuba Součka, Jana Zavřela, Lenky Tretiagové, Ivo Mičkala a Petra Horčíčky.

Z recenzí inscenací Modlitba (za černé duše) a Republika na nás čeká v roce 2020

Inscenace Modlitba byla již jiného kalibru – po mnoha stránkách odvážnějšího, společensky skutečně angažovaného, aktuálního divadla. Autorská Modlitba (za černé duše) v podání velmi mladých tanečníků/performerů evokovala díla čínského výtvarníka Aj Wei-Weie, především jeho nafukovací člun s postavami uprchlíků v nadživotní velikosti Zákon cesty vystavený v roce 2017 ve Veletržním paláci v Praze. I Tretiagové inscenaci vévodí černá nafukovací guma coby symbol člunů syrských uprchlíků přes Středozezemní moře. Tentokrát je to děsivý mnohastupňový sloup – snad maják, možná symbol dlouhé cesty – vytvořený z černých duší kol nákladáků a stojící v úvodu produkce uprostřed scény, který se v jednu chvíli – když uprchlíkům přestává „svítit naděje“ – zřítí. Sledujeme jejich – tancem a prostředky pohybového divadla zpracovanou – úpornou cestu, radost z dosažení břehů Středozezemního moře a následné zoufalství z (ne)dosažení cílů jejich poutě, tedy nalezení nových domovů, nové vlasti. Ústředním motivem inscenace je vztah dvou sourozenců, skrze něž Lenka Tretiagovová a její herci evokují bezbrannost a vzájemnou lásku a loajalitu obětí, jež – vystaveny nutnosti útěku ze svých domovů v důsledku občanské války – jsou ponechány napospas samy sobě, vystaveny nezájmu většiny států Evropy včetně České republiky. Věří v jiný, „lepší“ svět, kterého se jim ale nedostane. Místo, abychom jim – coby bohatší část světa – poskytli přístřeší a azyl, necháváme je existovat (pokud vůbec) v zoufalství, bídě a nejistotě. Je to jistě naivní pohled a situace uprchlíků má mnoho rovin a problémů, ale co jiného může umělec dělat, než apelovat na humanitu v nás jako součásti bohaté civilizované společnosti, jež si ale příliš snadno „myje ruce“, odvrací svůj zrak jinam? Bylo to adresné, varovné představení, za které – aspoň za sebe – musím Lence Tretiagové a jejímu týmu poděkovat. Po představení (alespoň tom prvním, které jsem navštívil) předstoupila před diváky a řekla jim: Naše inscenace je reakcí na to, že ČR odmítla přijmout padesát syrských sirotků z řeckých uprchlických táborů. To, co jste viděli, je názor a reakce dětí, které hrály toto představení. Pro mne naprosto dostačující důvod nejen pro vznik této inscenace, ale i pro angažování

do ní právě této věkové skupiny aktérů. Právě oni nejlépe dokážou pocítit, co tito uprchlíci bez rodičů a rodin prožívají, a vcítit se, o co jde. Právě tímto přístupem a touto prací vede Tretiagová své svěřence k občansky angažovaným postojům, vychovává je k osobnostem s citem pro druhého – byť třeba cizího a neznámého – člověka jako respektovánímhodné bytosti, jež si zaslouží náš zájem, respekt a – je-li v nouzi – naši pomoc. Ať už pochází odkudkoli. A tím se vracím k úvodu svého textu: Takové divadlo s dětmi a mladými lidmi na jevišti patří, ať už je ve škále divadla a divadelních přístupů zařazujeme kamkoli. O autenticitě a pravdivosti či přesvědčivosti provedení – o němž jsem v úvodu pochyboval a stále trochu pochybuju – se bavme „až na druhém místě“. Přes některé výhrady jisté sentimentality, uhlazenosti a naivity jsem mladým hercům/tanečnickům/performerům vědomí tématu, o kterém hrají a proč, na 100% věřil. Je dobře, že tu tato inscenace byla. Vladimír Hulec

Témata, která dětským divákům vybírá Lenka Tretiagová, jsou jen zdánlivě příliš dospělá, obtížná k pochopení. Myslím, že forma, jakou se k nim děti dostávají, je taková, aby ji opravdu pochopily. Jde vždy o to nalézt správný klíč k interpretaci tématu. V tomto smyslu bylo zpracování Havlovy hry *Zítřka to spustíme*, pro soubor skutečnou výzvou. Úkolem, který by – pokud by spočíval ve slovech – byl v podstatě nesplnitelný, získal smysl nalezením interpretačního klíče, který omezil množství slov na minimum (a výmluvně je nahradil pohybem různého typu a hudbou). Když navíc přidal nápad, který jedny nadchne a druhé naopak dovádí k absolutní zuřivosti, totiž využití typu chlapce s brýlemi, z jehož úst zní sofistikovaný havlovský jazyk zvláště vykloubeně, ale zároveň moudře, dochází k tzv. efektu Greta Thunbergové. Alois Rašín i jeho *Karlička* se v Republice objevují ve zcela jiném – hravějším světle – než když je hrají na vážno dospělí. Tady se tančí, dělají se silácké kousky, například když Rašín vystoupá po zádech své ženy jako gymnasta do nadlidské výšky. Podobná hravost mě bavila i v dalších nápadech, kdy z bedny doslova vyubílává a zhmotňuje se myšlenka, či když děcka v náznaku dobových kostýmů z 20. let zpívají hašlerovské songy a tančí pepické tance z předměstí nebo cvičí jako mladí sokoláci. Tretiagová se svou company dokáže dobře stavět napětí, vystupňovat

je k dojemnému (kýčovitému?) konci se zpíváním hymny. Ano, já jsem při hymně vždycky dojatá, prostě to mám v krvi. A vlastně přiznávám, jsem ráda, že mě v dnešní době stále ještě něco dokáže dojmout. Jana Soprová

Dva životy – hra jako o život

Téma připoutání x odpoutání, svázanosti, až zauzlenosti a schopnosti či neschopnosti se (ne)dobrovolně odstříhnout se vine představením „Dva životy“ jako pomyslná červená nit. Původně ryze osobní téma jedné dívky se na konci stává vlastně fatálním existenciálním dramatem jednoho soukromého rozhodnutí, o to tíživějším, že při něm v divadle nemohou být v současné situaci diváci. Hlavní hrdinka je na to všechno opravdu sama. Na divadle, stejně jako v životě.

Divadlo se má začínat od tématu a od jednoho jasného symbolického klíče, kterým se příběh vypráví. Jednoduchá činoherní poučka, která ale o to silněji působí v tanečním divadle. Zvláště, když se jí inscenační tým drží s jakousi přirozenou (neomylnou) samozřejmostí. A toho jsem byl jako asistent režie s laskavým svolením Lenky Tretiagové svědkem od začátku do (ještě ne úplného) konce. I když se hledalo, zahazovalo, vytvářel se nový a nový materiál, po týdnech bez zkoušení se vzpomínalo znovu a znovu, i když bylo pořád něco ve vzduchu, nějaká nová inspirace, hlavní téma a klíč byly pořád stabilní a neměnné. Cesta byla vytyčena jasně. A všichni jsme se po ní neváhali dát, bylo to dobrodružství, jak už nejméně po sté, ale stále znovu fascinující. Hrál se tu totiž o nás, hrálo se o život.

Několik vyprávěcích linek (od embrya až po rodičovskou „idylu“) všechny děti sledovaly s dospělými společně, všechny věkové kategorie byly všemu přítomny, proto byly neustále v příběhu. Starší se staraly o mladší, mladší zase chtěly dokázat, to, co starší a učily se jejich choreografie. Vznikl z toho jevištní půvab, roztomilost. Ta snaha nás jako diváky musí nutně zaujmout, jsme díky ní vtaženi do hry. A Lenka Tretiagová to ví a skvěle s tímhle modelem pracuje, ku prospěchu všech. A i díky tomu vzniká kolektivní divadlo. Nejednou jsem měl pocit, že jsem právě vstoupil do zkoušky dětské verze Odin Theatre, k Barbovi, Living Theatre nebo ke Grotowskému. Komunitní divadlo šedesátých let tu najednou znovu ožívá, byť není tak extrémní. Ale stejně jako v Modlitbě i zde děti přinášejí nějakou zprávu o svých životech, o své generaci, o své křehkosti a svém vnímání života. A to je zpráva zatraceně důležitá.

Petr Smyczek

